

קָרְבָּן שְׁלֹמֶן

כָּלִים נְגַדְּלִים

ל' – 37

אדר תשע"ח, פברואר 2018

תיאטרון ישראלי לכולם!
תיאטרון בית ליסין זכה
באות הוקרה מיוחד בתחום התרבות
ע"מ 2

מוסך מיוחד לטקס פרס 2017

- 9 אבן פינה באופקים
- 13 קורס חדש וייחודי
- 16 משלחת השחר לפולין
- 19 תודות וברכות

קרן שלם לפיתוח שירותים לאדם עם מוגבלות שכליית התפתחותית ברשותות המקומיות

תיאטרון ישראלי לכולם! תיאטרון בית ליסין זכה באות הוקרה מיוחד בתחום התרבות

תיאטרון בית ליסין מנסה כל הזמן לחשוף את הקהל שלו לנושאים מגוונים ומרתקים, שיש להם ערך מוסף. העיסוק בנבנשא בעלי מוגבלות נוצר מתוך הבנה שהנושא החשוב הזה לא קיבל מספיק חשיפה על הבמה והקהל הרחוב לא מודע מספיק להתרמודדיות היומיומיות של אנשים עם מוגבלות והסביבה הקורובה להם.

איך השחקנים עובדים על הדמויות?

תהליכי עיבוד של שחקן הוא אינדיידואלי, כל שחקן עושה את התחקיר כפ' שהוא מבין אותו ובונה ביחד עם הבמא את הדמויות שהוא מגלם. עם זאת, התיאטרון מציע עזרה של אנשי מקצועי, שנותנים לשחקנים כלים נוספים ומאפשרים להם להבין את הדמויות מזוויות נוספות ועמוקות יותר. כמו כן, בהצגות העויקות באנשים בעלי מגבלות, השחקנים והויצרים ביקרו במושדות לאנשימים עם צרכים מיוחדים וחוו מקروب את חייהם.

אבי גרייניק מספר על העבודה על דמותו של דוד בהצגה "קוראים לו מלך". דוד הוא חבר קיבוץ חדש, שלושה חברים קיבוץ נרתמים לעז悠 לו להיקלט אבל בגלל אופיו השונה הם נסחפים למשי קונדס על חשבונו. במהלך העבודה על הדמות של דוד לימדתי את עצמי לחשב CAD שהמוטיבציות שלו פשוטות וטהורות. את שפט הגוף הכתיב הילד שלי, פתוח ושמח ברגעי שמחה, סגור ומכוון ברגעי חשש או עצב. בעידודו של הבמאי אלון אופור, עשיתי את כל אלה בהתקוונות עדינה. כדי לא להאיץ

בתקופת פרסי המציגות שנערכו השנה בלטו מספר קטגוריות חדשות. אחת מהן היא אות הוקרה מיוחד בתחום התרבות, שנינתן לתיאטרון בית ליסין על יוזמה ועשיה תיאטרלית, רגישה מיוחדת, המציגת להקהל הרחב חיים של אנשים עם מוגבלות שכליית התפתחותית ובכך מציבה אותם בקדמת הבמה בשיח חברתי מכבד.

תיאtron בבית ליסין, בניהולה של ציפי פינס, הופיע ארבע העונות האחרונות את נושא האדם המיחד בחברה ובתוכו אנשים בעלי מוגבלות, לנושא הדגל שלו. בסדרה של הצגות חשובות, שנחנשו בפני קהל רב ווכו לביירות משבחות, עלתה נושא זה במגאון דזויות. ההצגה "קוראים לו מלך" מאת סבון ליברכט, המביאה את סיורו של דוד, חבר קיבוץ חדש, לחבריו הקיבוצי מתקשים לקבל בשל אופיו השונה. "המוגבלים" מאט גור, אודות קבוצת תיאtron של אנשים עם מוגבלות, שהקהל מתאהב בהם ולומד את הקשיים שהם חווים. ההצגה "המקורה המזרד של הכלב בשעת לילה", הפורשת את סיורו של נער עם אוטיזם, שיוצא למסע שבו עליו להתמודד לראשונה עם הסביבה.

במהלך הצפיה בהציגות השונות, הקהיל מעורר את המשע שעובדות הדמויות, מבין את חייהם וצריכיהם של אנשים עם מוגבלויות ולוקח את החוויה זו גם להמשך החיים - לקבלת אנשים עם מוגבלויות, הושתת עצרה והתייחסות ראייה. לאחרונה אף זכתה ההצגה "המוגבלים" בתואר ההצגה הנצפית ביותר ב-2016, עם קהל של מעל 125,600 צופים בשנה זו.

פגשנו את ציוף פינס, מנהלת תיאטרון בית ליסין, אבי גרייניק, שחקן הציגה "קוראים לו מלך" יניב לוי, שחקן הציגה "המוגבלים".

**ציפוי, איך מתאפשרת הבחירה לקדם מס' הצגות העויניות
בעולםם של האנשים המיעודים?**

ניב לוי, המגלם את ינון, אדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית, בהצגה "המוגבלים": "המחזה 'המוגבלים' עוסק בקבוצת תיאטרון של שחקנים חובבים עם מוגבלויות שונות והפגש שלהם עם משפחחת פשע. את התפקיד של ינון עיצבתי על סמרק היכרות אישית עם כמה מחברי קבוצת התיאטרון של אקים, עם שיתופי פעולה בעבר. האתגר הגדול היה להציג לאMINOT גבואה בייצוג הדמיות, במיוחד בשל העובדה שמדובר בקומדייה וקיים חשש שהקהל יחשוב שהבדייה ניסיתו להבין לעומק את כשבטן זהה לאיך. במהלך התהליך ניסיתי להבין לעומק את המשמעות של מוגבלות שכלית והשלכותיה הספציפיות על חיינו, זאת כדי להימנע מיצוג כלל של הנושא. למשמעותנו הרבה, תשובות הקהל היו מרגשות. מעבר לצחוק המיידי מהקומדייה, קיבלנו מאות תשובות של אנשים שהיעדו שהמחזה עורר בהם חשיבה חדשה ועומיקה בנושא שילוב בעלי מוגבלויות בחברה ובכלל. אני אסיר תודה על הזכות להשתתף בהצגה כל כך חשובה.

רiba מוסקל, מנכ"לית קרן שלם: "ההצגות של תיאטרון בית ליסין, זוכות להצלחה רבה ונחשים בו פניו אלף צופים בגלאים שונים, אשר זכו להצחה לחיים ולאתגרים היומיומיים העומדים בו פניו אנשים עם צרכים מיוחדים בכלל ואנשים עם מוגבלות שכלית בפרט. ההצגות יוצרות שיח חברתי ותרבותי, אשר סוחף אחריו צופים נספחים ובכך מעלה לסדר היום את נושא המוגבלות שכלית התפתחותית, לצד יצירות תinalg' של הסורת חסמים ודעתות קדומות. פרטן המצוינות שלנו הם אמצעי נוסף לעידוד וחיזוק המגמה של חשיפה חיובית, המקדמת קבלה והשתלבות בחברה".

כדי לא להזכיר חיללה את הדמות. במפגש מול הקהל נוכחתי לדעת שהרגעים המרגשיים והאמניים ביותר הם אלה של הרצון של דוד, ולמעשה של כולנו, להשתיר ולהרגש בעל ערך. בעיני זהו סיפור אוניברסלי על יכולתם או אי יכולתם להתייחס בגבוה העיניים ובאהבה הלב אל השונה".

דבר הי"ר

יבנין ועוזר,

צוות עובדי קרן שלם בראשות המנכ"לית רiba מוסקל בגיבוי הנהלת الكرן שבראשה אני עומד, עשוה מאמצים גדולים ווימיומיים על מנת להמשיך קדם, לפתח, ליזום, לחדש ולהקיע ידע ומשאבים על מנת לשפר עוד ועוד את איקותם של האנשים המקוריים שבשבילים אנחנו עובדים. טקס הענקת פרטן המצוינות של الكرן, המיזמים, הפרויקטטים והסיכוי למורח נועד לקדם אותנו אל עבר היעד המרכזי של الكرן - שילוב של האדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית בכל תחומי החיים - פנאי, שילוב בעבודה, הכרה חברתיות, תמייהה במרכז חיים ובឌו עצמאי ועוד.

אני תקווה, כי משרד הרווחה ישכילקדם את המאמצים להפוך את الكرן לקרים רב-נכitious ממנה נהנים כל האנשים עם המוגבלויות במדינת ישראל. כשותה יקרה, תוכיח ה الكرן שמה שעשתה ועדינה עשוה למען פיתוח השירותים לאדם עם מש"ה היא יכולה לעשות למען שאר בעלי המוגבלויות במדינת ישראל. זו גם הזדמנות להודות שוב לחבריו הנהלת الكرן, לעובדי الكرן ולמנכ"לית רiba מוסקל על עבודתם המוסורה למען המטרות והיעדים שששמם הוקמה الكرן.

לידידי וחברי חיים געש, יו"ר קרן שלם הוויצו, אני רוצה להודות לך על עשייה מקצועית מכל הלב, על הובלת الكرן במשך 3 שנים יותר ובהמשך העמקת הקשר עם ראשי ערים ורשויות ברחבי הארץ. תודה לחברינו הוותיקים להנהלת الكرן שפרשו לגמלאות -abenר ז肯 ומונל אברהם. אבנור ומונל הביאו לשולחן הנהלת الكرן את הידע המקצועי, ההורחות הנרחבות שלהם עם השיטה ומהוויונות עמוקה לקידום איכות החיים של האדם עם מש"ה בקהילה. תודה לשנייכם והמשך עשייה ופעילות !

בברכה,
מאיר דהן
ראש מועצת מזכרת בתיה
יו"ר الكرן

אות יקיר קרן שלם לראש רשות לسمعון סוכן ראש המועצה האזורית חבל מודיעין

שמעון סוכן, ראש המועצה האזורית חבל מודיעין, קיבל את אות יקיר קרן שלם לראש רשות לשנת 2017 על פעילותו לפיתוח שירותים, שילוב ושיפור איכות חיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית במועצה האזורית. שמעון סוכן פועל הרבה לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים, בכלל, ועם מש"ה בפרט. מאז כינסתו לתפקיד קידם את בנייתו של מפעל שיקומי, במיקום מרכזי בצד מודע לבניין המועצה, פעילותה הענפה במפעל השיקומי נבעת מחוזנו וחלק מתפקידו עולמו לקידומן של אוכלוסיות מיוחדות. בנוסף, מקדם סוכן את פעילותו של בית-ספר 'מישרים' לחינוך מיוחד ומוגן יdotot לאנשים עם צרכים מיוחדים : מועדון חברותי, הפועל בשיתוף משרד הרווחה והפעלת עמותת Sk"ל, תיאטרון קהילתי לאנשים עם צרכים מיוחדים, מועדונית שיקומית רב נקודתית ליד' בית ספר הפעלתה במושב עתרות וקידום קהילה נגישה להעלאת המודעות לבני צרכים מיוחדים באמצעות הסברה ופעולות בקהילה ובבתי הספר.

ambil דהן, י"ר קרן שלם: "לאדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית הזכות בסיסית לחיים ככל האדם בכל תחומי החיים. פיתוח מענים ושירותים עבור אנשים עם מוגבלות במועצות אזוריות היא משימה מأتגרת במיוחד במקומות המרחקים, הפיזור מגוון הגילאים והמגווליםות . פעילותו של עמיית שמעון סוכן לקבלת השונה כזוונה בין שווים מהוות דוגמא לחיקויו עבור ראשי ערים, מועצות ורשויות בישראל. שמעון סוכן פועל יחד עם מחלקת הרווחה במועצה וצוות המועצה, במהלך השנה כולה, לפיתוח שירותיים וקידום יוזמות שמטרתן שיפור איכות החיים של האדם עם מוגבלות שכלית ובני משפחתו לצד פעילות הסברה, שמטרתן הסרת חסמים ודעתות קדומות ובכך מוביל לשילוב טוב יותר בחברה בכל תחומי החיים".

מצוינות אקדמית אות הוקרה לחינוך גבעת ושיינגרטן על האקדמית לחינוך גבעת ושיינגרטן על קידום ופיתוח הידע והכשרה סטודנטים בתחומי המוגבלות שכלית התפתחותית

המכלה האקדמית לחינוך גבעת ושיינגרטן קיבלה אות הוקרה למועד אקדמי על קידום ופיתוח הידע האקדמי והכשרה הסטודנטים ואנשי מקצוע בתחום החינוך והעלאת המודעות לתהיליכי הכשרה בנושאים של הכללה, שילוב,>Showin הzdmdniot וציגו עצמי של אנשים עם מש"ה. המכלה שמה לה למטרה להעלות את המודעות בקרב צוותי הוראה - מורים וганנות, בשלבי הכשרה שונים, בנושאים של הכללה, Showin הzdmdniot וונגדור עצמי של אנשים עם צרכים מיוחדים, בכלל ואנשים עם מש"ה בפרט. המכלה רואה בהכשרה המורים והганנות

בתחומי הסינגור העצמי כל' ודרך חימם המשפרת איכות חיים בקהילה הבית-ספרית ובקהילה הగאגראפית אליה משתיכות אוכלוסיות אלה. הקורס מתקיים מזה 4 שנים כשבכל שנה עליה מספר הנרשאים אליו. בשנת הלימודים תשע"ז התקיים יום שייא לכל הסטודנטים במכלה ובסיוע קרן שלם הוצגה ההצעה "איפה הימ" המציגה טופ מחייהם של אנשים עם מש"ה. בנוסף התקיים בזאת עם מוציאים אותו מיצרים אנשים עם מש"ה ממסגרות שונות ברחבי הארץ, מפזרים וסוחרים במסגרות המפעילות סנגור עצמאי. הביקוש הרוב של הסטודנטים הביא את המכלה לקיום קורס זה כקורס חובה בהכשרה דור העתיד בהוראה. בכך, תרומת המכלה להנחלת תפיסת חברותית של שילוב וקבלת של אנשים עם מוגבלות שכלית אינטגרלי מהקהילה בקרבת תלמידי ישראל.

בשנים האחרונות החלה מוגמה לשילוב ילדים עם צרכים מיוחדים עם מוגבלות שכלית כתלמידים בכיתות רגילים. העבודה עודربה והשκעתה של המכלה האקדמית לחינוך ושיינגרטן בהכשרה הדור הבא של אנשי החינוך בארץ ראוי לציון ולהוקרה. בפני הדור הבא של אנשי החינוך עומדת אתגר גדול לשילוב וחינוך הדור הצער מתוך הבנה כי השילוב וההרכות עם ילדים עם מוגבלות בגיל צער יוצרים חברה טובת יותר, מקבלת ומרקבת בה הילדים הם השגרירים המפגינים סובלנות ומקדים יצירתי חברה טובה ומקבלת.

אות הוקרה מיוחד לאיש תקשורת לעיתונאי תלם יהב מ"ידיעות אחרונות" על סדרת כתבות ועשייה תקשורתית לחשיפת סיפור הצלחה, יכולותיהם וחיהם של אנשים עם מוגבלות שכלית וצרכים מיוחדים

תלם יהב, כתב רוחה בעיתון ידיעות אחרונות, קיבל אות הוקרה מיוחד לאיש תקשורת על עשייה תקשורתית מכובדת ומרגשת המביאה לקדמת הבמה אנשים עם מוגבלות שכלית ואוכלוסיות עם צרכים מיוחדים ותורמת בכך לשיח חברותי המוביל לשילוב טובי יותר בחברה. תלם יהב פרסם במסגרת פעילותו העיתונאית כתבת לענייני רוחה בידיעות אחרונות עם מוגבלות תחקירים, כתבות ומארטינ שעסקו בקידום של אוכלוסיות אלה אחרות. רפרנסים כללו מגוון כתבות שעסכו בקידום של אוכלוסיות שכלית ושילובם בחברה בדגש על שילוב כתבות על אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בעשייה התקשורית ענייני שביגירה. מדור מיוחד אף הוקדש לספורטאי הספיישל אולימפייקס בטרם יצא לתח្នות החורף, חשיפה של הספורטאים וסיפורם האישי לצד חשיפת הישגיהם. פעילותו העיתונאית של יהב הביאה את הנושא והתחום לידיут קהל נרחב בעיתון המודפס ובפלטפורמות דיגיטליות.

לרוב נחשף הציבור לכותרות שליליות וסיפורים קשים אשר תורמים לא אחת לחיזוק הדעות הקדומות וחושש לא מוסבר מאוכלוסיות "שונות" ולא מוכرات. תלם יהב מאפשר לקוראים להיחשף לסיפורים החביבים, המרגשים והמאתגרים אשר יוצרים הנעה לפעולה, הסרת חסמים ודעתות קודומות שבשו פועל תהליך מוביל לשילוב חברותי טוב יותר.

מלון דן ירושליםodon בוטיק ירושלים קיבלו אות הוקרה למקצועה הוגנת ומשלבת של אנשים עם מ"ש"

מלון דן ירושלים ומלון דן בוטיק ירושלים קיבלו אות הוקרה מיוחד למקצועה על היותם דוגמא מודל להעסקה משלבת ומכובדת, של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית, המהווה דוגמא ומודל להתנהלות ממנה נשכרים המעסק, המועסק והחברה כולה. במלון דן בהר הצופים ובמלון דן בוטיק ירושלים משלבים כוים כחלה מצאות העובדים, בעובדה יומינית 9 אנשים עם מ"ש"ה חלק מחוזן הרשות לשילוב אנשים עם מוגבלות בכל ומוגבלות שכלית התפתחותית בפרט בעובדה בתמי המלון של הרשות. הרשות אינה חוסכת מעמידים ויחד עם העובדים עומדת בכל האתגרים אישיים והמקצועיים. העובדים עם מוגבלות שכלית המשולבים בעובי הארץ מקבלים שכר הוגן ונמצאים ביחסים עובדי מעבד עלי-פי חוק ומשולבים בכל אירופי החברה. החברה מעסיקה אנשים עם צרכים מיוחדים מכל הקהלים: יהודים וערבים, דתיים וחילונים, גברים ונשים, מבוגרים וצעירים.

אות הוקרה למקצועה הוגנת החשובים ביותר שמעניקה הקרן ומטרתו לעודד שילוב עובדים עם מוגבלות שכלית התפתחותית אחד האותות החשובים ביותר לכוליהם בכל תחומי העבודה. זהרי קריה למקצועים לשרות ותקנים לעובדים עם מוגבלות שכלית התפתחותית שהוכחו את עצםם כudos מסורים שכדי ומשתלם להעסיקם.

מצוינות יזמית אות הוקרה למפתחי שירותים ויוזמות לעמותת תלם עבר מיזם "טבע נגי"ש"

עמותת תלם קיבלה אות הוקרה למפתחי שירותים ויוזמות עבר פיתוח וIMPLEMENTATION מיזם "הoday", - המנגש לאדם עם המוגבלות את הטבע הסובב באמצעות צירותים, קוגניטיביים ורב חושיים. עמותת תלם פועלת כבר 25 שנים בהדרcit פועלות טבע לאגשיהם עם צרכים מיוחדים. אנשים עם מוגבלות שכלית זוכים רק לעיתים רחוקות להונאות מהווית היציאה לטבע, הם נמצאים לרוב בביתם או במסגרות תעסוקתיות וחינוכיות ואינם יוצאים אפילו לשטחים פתוחים הנמצאים למרחק פסעה ממוקם מגוריהם. עמותת תלם פותחה את תכנית "טבע נגי"ש" במטרה להנגש קוגניטיבית וחושית את הטוילים בטבע במיוחד לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית באמצעות פעילות אשר נטעת בהם תחושת שייכות, סיפוק וביחון עצמי. בעמותת תלם מאמינים כי פעילות חינוכיות בטבע שנעשות באופן מותאם ונגיש מקומות

את יכולות המשתתפים בתחום התקשורתי, החברה והפיזי לצד חיזוק הקשר בין האדם לסבירתו ויוצרת אפשרויות לימוד מעשיות, במיוחד עבור אנשים עם מ"ש"ה. החלומות של עמותת תלם בנושא ההגשה הקוגניטיבית מעוררת השראה ופותחת בפני מדריכים ואתרים אפיק להקל יעד נוספים המהווה אתגר ועשיה חברתית משמעותית.

מצוינות חברתית התנדבותית מחלקת הנוער של הפועל ירושלים בצדROSOL קיבלה פרס עבור פעילות התנדבותית על הפעלת קבוצת הצדROSOL לנוער ילדים עם מש"ה

מחלקת הנוער של הפועל ירושלים בצדROSOL, בניהולו של דניאל שרר והמאמן גידי דויד, קיבלה פרס עבור פעילות התנדבותית על הפעלת קבוצת הצדROSOL לנוער מוחיבות וילדים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בתנדבות ובמסירות מטעם מוחיבות וערכיות, בהתמדה לאורך שנים. במסגרת הפעילות הקהילתית של מ"ח הנוער בהפועל ירושלים בצדROSOL, מפעילה המחלקה קבוצת הצדROSOL לילדים ונוער עם מוגבלות שכלית התפתחותית המשתתפים במסגרת "שלוח" בירושלים. הקבוצה פעולת כבר 21 שנים וכוללת אימון שבועי, גם במהלך חופשת הקיץ. את הקבוצה מאמן גידי דויד, מהמאמנים הבכירים במחלקה הנוער. החניכים מקבלים מדי שנה ציוד אימוניים מלא, כולל סט מדים, נעליים, תיק אימון, כדור ובקבוק שתייה. לבסוף, מקדישה, מדי שנה, קבצת הבוגרים של המועדון משחק מיוחד לילדים ונוער עם מוגבלויות בני משפחותיהם.

התנדבות מחלקת הנוער של הפועל ירושלים בצדROSOL, כבר מעל לעשר, הקנית האהבה לספורט, שווין, ותחות שיקות לצד הפעילות המתאגרת עם הילדים עם המוגבלויות, הקנית כלים של עבודה צוות, משמעת והתמדה, מעניקים לילדים ביטחון, ותחות שיקות וה עצמה מעוררת השראה.

מתנדבי נופשון שומרון במועצה מקומית קרני שומרון קיבלו פרס עבור פעילות התנדבותית בקבב' ילדים עם מש"ה

150 נערים ונערות, המתנדבים בנופשון שומרון, בעמ. קרני שומרון, בלויו מקצועים של ע"ס הדס רוחם ממח' הרוחה בישוב, קיבלו פרס מצוינות למתנדבים על פעילות מתמשכת, במסירות, התמדה וערכיות כלים של שבוע וחופשות בקרב ילדים עם צרכים מיוחדים ומוגבלות שכלית. נופשון שומרון חוקם לפני 11 שנים ביזמה של מספר תושבי היישוב קרני שומרון במטרה לסייע למפעחות שכיניהם, להם ילדים עם מוגבלויות. ישיבת ההסדר קרני שומרון נרתמה אף היא והקצתה מתחם ייעודי בקמפוס הישיבה. הנופשון חוקם במטרה לאפשר להורים מנוחה בסופי שבוע והפוגה מההתמודדות היומיומית ובד בבד לאפשר להם זען איקות עם הילדים הנוספים בבית וללכד את התא המשפחתי. כ-60 ילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים המחולקים ל-4 קבוצות הומוגניות מתארכחים בנופשון מדי שבת. כל ילד או בוגר מלוחה בשני מתנדבים צמודים, הדואים לצרכיו ושותים בצמוד אליו למשך כל סוף השבוע. במהלך השנה ובמהלך חופשנות החינוך המיעוד מתקיימים בנופשון אירועי שייאר וכן מתקיים מחנה קיץ ב-5 ימים הכולל לינה. הנופשון אף מארגן אחת לשנה שבת בתנאי נופש להורים כאשר באותה השבת כל הילדים מתארכחים בנופשון.

פעילותם של 150 מתנדבים, בני נוער, במשך שנים כה רבות תוך מסירות וערכיות ראויים לכבוד והערכה. הפעילות מהווה אפשרות לנשימה ומלוי מצברים גם עבור המשפחות, אך יותר מכל יוצרת איקות חיים וחברתי אמיתי.

"תופרים באהבה" אות הוקרה מיוחד לחניכי מע"ש וצוות מרכז ים כפר קרע עבור מיזם אמונה תפירה ושילוב בקהילה

אות הוקרה מיוחד ניתן לחניכי מע"ש ומרכז ים כפר קרע, עבור מיזם מיוחד - אמונה תפירה ושילוב בקהילה בהדרcht פאתן עלאוי. חניכי מע"ש ומרכז ים כפר קרע (המפעעל ע"י מעונות סלאם, בהנהגת מהמודעת עתאנונה) למדו תפירה של בובות תאטרון בהדרכתה של פאתן העובדת כמדריכה בע"ש. החניכים תופרים בובות המבוססות על גיבורי ספרי ילדים על-פי הזמנות של אוננות ומורים בתתי-ספר יסודים. לאחר שלב התפירה מגעים החניכים עם הבובות לגנים ולכיתות למסור אותן ולהכיר את התלמידים ומכלים תגמול כספי עבור עבודתם. הצלחת הפורוייקט הביאה לידיוב הוצאות ולבסוף הchallenge החלו החניכים להציג ביצועם את סיפורו הילדים בגנים באמצעות הבובות אותן הכינו. ועדת הפרס של קרן שלם

ראתה לנכון להעניקאות הוקרה מיוחד לחניכים ולמדריכתם פאות עבור היוזמה אשר תורגמה לattivitàה המאפשרת גמול כספי ולמפגש עם ילדי החינוך הרג'il, בבתי-הספר היסודי והגנום, אשר תורמת לייצור חברה מקבלת ומשלבת והפיכת הילדים "לשגריריהם" אשר ללא ספק ישפיעו לאורך שנים ביצירת חברה מקבלת ומשלבת יותר.

המנהלה לשירותים חברתיים בעיריית עכו זכה בפרס מצוינות על פעילותו לשילוב וSHIPOR איכות החיים של אנשים עם מש"ה בעיר

המנהלה לשירותים חברתיים בעיריית עכו בראשות ע"ש עדיה מקל נבחר על-ידי קרן שלם לקבל פרס מצוינות לשנת 2017 עבור פיתוח רצף שירותים לאדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית ולבני משפחות המאפשר שילוב בקהילה ומעניק מענים איכוטיים לאורך מגל חיים. ע"ש עדיה מקל וצוותה פועלם לאורך השנה יכולה על פיתוח מענים ושירותים לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. בעיר הוקם מרכז משפחות להם יולד עם צרכים מיוחדים שימוש המשמש כפ"לט ארצי ונונט מענה ל 300 משפחות. המנהלה לשירותים חברתיים מרבה בפעילותות פנאי והעשרה לבני צרכים מיוחדים ומוגבלות שכלית התפתחותית ולבני משפחותיהם בהבאת הצגות מותאמות ופרוייקטים בהפעלת המשפחות חלק מהעצמתן. בנוסף מכשיר המנהלה פועלם בהפעלת מוקד מידע וזכויות לאוכלוסיות עם מוגבלות שכלית, מפעיל פרויקט אבחונים מוקברים לשידרוג תוכניות טיפול אישי, מפעיל מועדון בוגרים לגילאי 50-21 ומועדוניות בב"ס ניצנים המיעוד לגילאי 21-3. לצד אלה צפוי בחודשים הקרובים להיפתח מרכז תעסוקה וטיפול חדש אשר יחליף את המעו"ש הוותיק הפועל בעיר כבר שנים רבות. צוותי הרווחה והשירותים החברתיים הם החוליה המחברת בין המשפחות והאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית לבין השלטון המקומי. המיסירות של ע"ש עדיה מקל וצוותה: הע"ס ייחודה ייסקון ויסיגל שר, בעיר מערבת וביקות להביא את הדברים מכוח אל הפועל רואים להערכה רבה.

"אדוני הסנגור" מועצת הבוגרים של אkiem חולון קיבלה פרס על תרומתם להקה

חברי מועצת הבוגרים של אkiem בעיר חולון קיבלו פרס עבור תרומתם להקה שבאה לידי ביטוי בפעולות "סנגור עצמן" וכגופ סנגורו המייצת את כלל האוכלוסייה עם מוגבלות בעיר חולון. "מועצה הבוגרים של אkiem חולון מונה 16 אנשים עם מוגבלות שכלית בגילאים שונים אשר נבחרו על-ידי חברי, תושבי חולון, לשמש כגוף סנגורו אשר מייצגת את כלל האוכלוסייה עם מוגבלות בעיר. חברי הקבוצה החליטו לחת את גורלם בידיהם ופועלים מזה 5 שנים כמסנగרים עצמאיים למען קידום זכויותיהם וSHIPOR איכות חייהם של אנשיים עם מוגבלות שכלית. הקבוצה פועלת בהתאם בקרבת בני נוער ובוגרים תושבי חולון, מקיימים פגישות עבודה עם גורמים שונים בעיר, מקיימים אירועי הסברה אקטיביים כגון הטענת נושא הנגישות בעסקים, מייצגים את עניינם בפורומים רשמיים של משרד הרווחה, נציגות שויזן זכויות לאנשים עם מוגבלות ובוואדיות הכנסות.

חברי המועצה בחולון הינם מחלוצי "הסנגור העצמי" בארץ, מסגרת זו הם מהווים דוגמא לחבריו סנגור נספנות ברחבי הארץ באמצעות סיורי ההצלה שלהם לצד קידום זכויותיהם ורצווניהם בחברה. קרן שלם משקיעה מושבים רבים בתחום הסנגור העצמי ווגאה להיות גורם משפיע אשר מסייע בידם של אנשיים עם מש"ה לייצג את עצם ולהביע את רצונותיהם.

"חולמות פשוטים" שחקנו תאטרון אקים סניף בית שאן עפולה והעמקים זכו בפרס מצוינות על תרומתם להקה

שחקנו תאטרון אקים, סניף בית שאן - עפולה והעמקים, כולם אנשיים עם מש"ה, קיבלו פרס מצוינות עבור תרומתם להקה שבאה לידי ביטוי במא吐 מופעים של הציגה "חולמות פשוטים" ברחבי הארץ, המביאה לידי ביטוי את יכולותיהם בתחום המשחק לצד תרומותם להסרת חסמים, קבלת השונה ושילוב בקהילה. תאטרון אקים סניף בית שאן עפולה והעמקים, פועל כבר מעל 3 שנים בביבימו של עידו וייס' ומביא לקדמת הבמה את יכולותיהם של שחקנים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. "חולמות פשוטים" היא הציגת הדגל של התיאטרון אשר הופיע כבר מאות פעמים ובפני אלפי צופים בגילאים שונים ברחבי הארץ. בתיאטרון 12 שחקנים עם מש"ה אשר באמצעות המשחק מבאים לקדמת הבמה את רצונותיהם וחולומותיהם, תוך העברת הקשיים והאתגרים של אדם עם מוגבלות שכלית באמצעות משחק, שירה ותנועה.

פעילות תאטרון אקים בית שאן-עפולה והעמקים והציגה "חולמות פשוטים" מעוררת השראה כשותפות האמיתית היא שינוי עמדות וدعות קדומות באמצעות יכולותיהם באמנות ויכשרו בימה. אף המבקרים בהציגה "חולמות פשוטים" ברחבי הארץ מספרים על הציגה מרגשת ועל חוויה ראשונית ומוחדרת של היכרות עם חייהם של אנשיים.

עו"ס היאם דאהר, רכזת תחום מוגבלות במחילכת הרווחה בבית גן זכתה בפרס מצוינות על פעילותה לשילוב ושיפור איכות החיים של אנשים עם מSHIP

עו"ס היאם דאהר, רכזת תחום מוגבלויות במחלקת הרוחה בבית גן נבחרה על-ידי קרן שלם לקבל פרס מצוינות לשנת 2017 עבור פעילותה לפיתוח רצף שירותים לאדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית ולבני משפחתו המאפשר שילוב בקהילה ומעניק מענים אינטימיים לאורך מעגל חייו. עו"ס היאם דאהר מרכזת את נושא המוגבלויות במחלקת הרוחה בבית גן. במסגרת פעילותה ביצעה אבחון מקיף ל 91 מתקבלים מתוכם 90% מסודרים במסגרות, נתן שאיון כדוגמתו. הוצאות לפועלותה של היאם נפתח מחדר חדש בחברתי אשר נסגר בשנות האלפיים וכן התחילה לפעול בישוב תכניות במימון משרד הרוחה: סביבה תומכת, תעסוקה ביתית ואומנה בקהילה, מרכז יום טיפול סיעודי ובתוכו מופעל מע"ש ותעסוקה נתמכת בשכלה. במסגרת פעילותה מניעה היאם גם מערכת של שירותים לאומיים רבים. פעילותה של היאם נעשית בתמיכת עירודה משותפת עם עמותת "מרכז כוכר" המפעילה חלק איזוטרגרלי למעןר השיעור

המסירות של עוזי הימנאי מרכזת את תחום הטיפול באנשים עם מוגבלות בצוות המחלקה לש"ח, רואים להערכתה רבה. החברה הדורזית עוברת בשנים האחרונות מהפכה חסרתית בכל ה嚮וגע לאנשים עם מוגבלות שלב קהילתי וחברתי. אין ספק כי הפעולות שהኒעה הימנאי מחלקת הרווחה בישוב יוצרה איות חיים ממשמעותית לאנשים עם מוגבלות שכילת התפתחותית ונוגנת אינטלקטually לבני המשפחה אשר יכולים לעסוק בענייני היומיוםividually עם ילדיהם במסגרות אינטלקטually.

**אות הוקרה על שכנות טובא
ליעל ודני בקי מירושלים
ולצבייה ומשה יחיא מאופקים**

משפחה בקי המתגוררת בשכונת ארנונה בירושלים ומשפחתי היה מאופקים, קיבלו את הוקהה מיוחד על שכנות טוביה ומיטיבה לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית המתגוררים בקהילה וכובלת האדם המיעוד באופן המהווה דוגמא והשרה ליצירת אחותה רעומת ושילוב חברתי

המוכרת בקי מתוגרת בסמכות לדירת יובל" בירושלים מזה מספר שנים. דירת יובל" היא דירה בה מתגוררים 6 דירות שהווינט אונשים עם מש"ה במסגרת מערך הדירות של שק".ל. על דני הפגינו פעמים רבות הדרת הדדיות ואכפתויות, לצד סיוע שוטף לצוות המדריכים בתקלות טכניות חזקותות לטיפול מיידי.

בשנים האחרונות התפתחה תופעת המגורים בקהילה של אנשים עם מוגבלות שכלית. ל策רנו לא אחת ראיינו הtentגדיות תושבים לאקלואים של דירות בבניין מגורים על ידו אנשים עם מוגבלות שכלית, אך ישנים גם סיורים יפים של שכנות טובות ושילוב מיטבי. סיורים של בני הזוג בקי מירשלים ומשפחת יהיה מעורקים ראיו שיחווה מודל לחקוי.

הונחה אבן הפינה להקמת 'בית היוצר' – מרכז תעסוקה רב נוכתי באופקים

בטקס מרגש הונחה בchodש נובמבר אבן הפינה לבניית מרכז תעסוקה רב נוכתי באופקים 'בית היוצר' – יצירה חברתית מקומית. באירוע החגיגי נלקחו חלק כל השותפים בהקמתו שור העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, חימס צ, מנהל הקרן לפוטוח שירותים לצדים בפיתוח לאומי, שמואל וינגלאוס, מנכ"לית קרן שלם, ריבת מוסקל, אנשי עמותת ייחדי, הקרן למפעלי שיקום, רב העיר, הרב ערמים אוחזין שליטה ואנשי מקצוע רבים. המרכז, יעסיק ויכשיר כ-100 איש והוא עם מוגבלותיות שונות במטרה להקנות להם מעמדניות והרגלי עבודה ואורה חיים יצרכי כדי לאפשר את השתלבותם בשוק החופשי. המטרה להוביל עצמאות כלכלית מירבית, תוך הקנייה כלים, הרגלים ותמייה מקצועית לשיפור והתפקוד בתוך הקהילה. במרכז מתוכננים מגוון שירותי שביהם יוכל לסייע השירות לבוחר – בתחום החשמל, האלקטרוניקה, קויסטיקה, ניקיון ותוכננת גם הקמתה של חממה במקום.

שר העבודה והרווחה, חיים כץ: "כל השותפים בפרויקט המדמים זהה נתנו ונוננים הרבה לב והרבה נשמה, סבלנות וסובלנות. לאחר הפניה של ראש העיר במטרה לתת תנאים פיזיים אחרים לאנשים עם צרכים מיוחדים המבקשים תעסוקה היה לי ברור שאנו חולים אותו יד ביד. אשרי העיר שיש לה ראש עיר זהה".

ראש עיריית אופקים, איציק דנינו אמר באירוע: "המרכז החדש יהיה אחד המפעלים שהוא דוגמה למפעלים אחרים שיוקמו אחורי ברחוב בארץ, שיוכנסם של אנשים עם מוגבלותיות ומטען תעסוקה ופרנסה בצדיה. זה אחד הפרויקטים שמרגשים אותו ובהחלט יש במאלה להתגאות".

מנכ"לית קרן שלם, ריבת מוסקל: "השנה היא השנה של אופקים, גם בקצב של התפתחות העיר וגם בעשייה שלא עם ולמען אנשים עם מוגבלותיות. יש כאן אפשרות עירונית של השקעה של העירייה בפיתוח מענים מכך המקדמים את איכות החיים והשתלבות של אנשים עם מוגבלותותividם יחד אתם את איכות החיים של כל תושבי העיר".

קרן שלם מסייעת במימון הקמתו של המרכז החדש.

"אני מתרגשת, בחיים עוד לא ניגנתי!" מיתקנים מודיקליים בחצר מרכז לילך באשדוד

מרכז ים "לילך" באשדוד הינו מרכז ים טיפול וסיעודי לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית מגילאי 21 ומעלה. המרכז נחנך לפני כ 4 שנים ומופעל על-ידי עיריית אשדוד. במרכז 45 חניכים מאשדוד וישובי הסביבה. קיומו של מרכז הים בקהילה, מאפשר לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית להמשר להתגורר בבתיהם ובקהילה.

בסוף שנת 2017, לאחר תחילci חסיבה בנושא פיתוח ומתקני חצר חולמים לאוכלוסייה בוגרת, הותקנו במימון קרן שלם כלים מודיקליים לחצר בעלות של שעשרות אלפי שקלים. בין המתקנים שנרכשו: טלפון,Topics, גלאלי גשם, פעמוניים, מוביל אקורד ואורגן רחוב. כלם צבעוניים, מרשים, מפיקים צלילים נעימים לאוזן ומעל הכל - נגושים לכולם. חניכי מרכז לילך מתרגשים כל בוקר מחדש מהמתקנים המודיקליים וזוכים לפעילויות המהנה, גיבוש חברתי ומיצוי עצמי ויצירתי.

קרן שלם סייעה במענק לרכישת הכלים המודיקליים.

הצטיידות מסגרת יום ארוך – בי"ס "יובלים" רملלה

איזה EIF לחניכי מסגרת יום ארוך "יובלים" ברملלה שהתחדשו בצדד חדש הכולל מוצרי חשמל וטכנולוגיה, ריחוט מותאם ואפלו' חماء טיפולית. כל אלו בסיסו קרן שלם. בבי"ס "יובלם" פועלת מסגרת יום ארוך טיפולית הפעולת מזה 3 שנים בהפעלת אקים ישראל בשיתוף פעולה, ליווי ופיקוח של משרד הרווחה אגף מש"ה, מוחוז מרכז וצוות נכיות. מחלקת הרווחה בעיריית רملלה ומחלקת החינוך והנחלת ביתה".

11 תלמידים בגילאי 11-13, מרכיבים תרבותי מזנון בرمאות תפקוד בנינוי עד נמוך עם לקויות נלוות וסיעודיים המתוגדרים בקהילה ברמללה והסביבה, נהנים במשך השבוע משפע פעילות – דיג'ירדו, תנועה, טיפול, קבוצתי של קלינאית תקשורת ופעילות יצירה חברה ופנאי. הוצאות כולל מנהל, רכזת, מדריכים ומתקדבים. אנשי הצוות מספרים כי הצד החדש משפיע, מעביר ומשדרga את הפעילות במסגרת בצורה משמעותית .

קרן שלם סייעה במענק לרכישת הצד.

רואים רחוק – רואים עתיד! נפתח מרכז יום שיקומי אליו"ע ילדים עם עיוורון או לקות ראייה – באר שבע

בחודש נובמבר האחרון נפתח באירוע מרץ יומ שיקומי אליו"ע החדש בбар שבע בהשתתפות אורחים רבים ביניהם ראש העיר רוביק דנילוביץ', נציגי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, נציגי קרן שלם, הביטוח הלאומי ואורחים נוספים. בשנת 1988 פתחה העמותה מעון יום שיקומי בעיר באר שבע, לילדים בגיל הרך, במבנה שכור, לא מותאם, עתיק חסרונות ומוגבלות. כעת הושק המרכז החדש בבניין מכבד, מרווח ויעוד.

850 מ"ראפשרים לילדים פעילות נוחה ונעימה במקום ולעומתה את האפשרות לשבת מענה לילדים נוספים הנזקקים לשירות זה. לצד הרחבה מס' 8 היכנות, כולל המוקם חדר חושך, חדר חושי, ג'ימבורי, סצ'ו-דרמה, חדרים לטיפולים פארא-רפואים, ושתי ציצרות מיוחדות למשחכים בחוץ. אליו"ע הינה העמותה המובילה בישראל לקידום ילדים עם עיוורון אולקות ראייה. העמותה מעניקה מגוון שירותים ובهم אבחון, טיפול, תמייה ושיקום. אליו"ע החלła את פעילותה עם קבוצה של 6 ילדים וכיום היא מפעילה תכניות למאות ילדים בשנה בארבעה מרכזים ברחבי הארץ. העמותה מסייעת בהקמת ילדים עם עיוורון ולקויות ראייה לשיולב בחינוך הרגיל ובחברה בכלל, מתן מענה מڪצועי לילדים עם עיוורון ולקויות ראייה מרכיבי התפתחות, בדרך לשילוב במסגרות המשך מתאימות בהתאם לצורכייהם וליכולותיהם, חזוק ותמייה לחזק ולתמוך במשפחות הילדים באופן שיעזר להן לקדם את ילדיהן בצורה יעילה ובונה.

קרן שלם סיעה במבנה לבניית ציוד המעון.

הוילה ברחוב נגבה בבר-שבע יוצאים לדרך חדשה

בחודש דצמבר 2017, התקיים אירוע חגיגי, בו נחנכה וילה חדשה צמודת קרקע ל- 6 אנשים עם מש"ח שעבורו מדירה ותיקה. באירוע השתתפו ראש עיריית ב"ש רוביק דנילוביץ', סגנית ראש העיר ומיחזיקת תיק החינוך והרווחה ד"ר חפצי זההר, נציגי משרד העבודה, הרווחה וש"ח, אורנה יוגב מנהלת בכירה של אגף הדירות, במנהל המוגבלויות, מנהל מחוז דרום ישראל בודיק, נציגי אגף הרווחה בעירייה, משפחות, צוות, ארץ פז (בעל הוילה), שכנים ואורחים. הנוכחות המכובדת ריגשה את כל המשתתפים והעצימה את משמעות השכנות הטובה והרווח ההדרי' משילוב דירות עם מוגבלות שכליות לתפתחותית בשכונה.

בבר שבע מערך של דירות ותיקות בהפעלת אגדות עמי. עם העליה בגיל הדורים והשינויים הרבים שנדרשו בדירות הקיימות השVICות לדירות הציבורי, החלטה הנהלת האגודה לשכו דירות חדשות או משופצות עם התאמות נדרשות לצרכי הדירות. במהלך 2017 כבר נמצאה דירה אחת שמאכלסת 6 דירות ולאחרונה, נמצאה וילה צמודת קרקע עם גינה רחבת, ששופצה והותאמת לצרכי הדירות הוותיקים ביותר של העמותה. הדירות המתגוררים בה קיבלו כל אחד חדר פרטי בו בחרו את הריהוט ודאו להתאמות אישיות. נוכחות בעל הדירה ושכנים קרוביים ריגשו במיוחד הדגש את השכנות הטובה והרווח ההדרי' משילוב דירות עם מוגבלות שכליות לתפתחותית בשכונה.

קרן שלם סיעה במימון הצטיידות הדירה.

מתחדשים ומאתגרים את התעסוקה ברש"ת טيبة

רש"ת טيبة, בהפעלת עמותת צ"י"ס ישראל, התחדש השנה ברכישת מהසן "איסקורית" באמצעות סיוע מקון שלם במלול "מעלה". המחסן החדש מאפשר לשש"ת טيبة להקים פס יצור חדש למסגרת כשניתן הפתרון לאחסון חומרי הגלם הרבים. חשיבות קו הייצור החדש היא באפשרות לגאון למשתקים מאט העבודה, בעיקר לאור העובדה שהעובדת מأتגרת אוטם חשיבותית ומאתגרה באופן משמעותי המשמעותי את כישורייהם התעסוקתיים לקרהת היעד שהו השלבותם בשוק החופשי. הקמת המחסן מאפשרת עבורה רצופה של כ- 12-15 משתקים לאור כל השנה ותרמה בות לעליית התגמול החודשי המשולם להם. מיזם "מעלה" של קרן שלם מאפשר מימן מלא של עד 80,000 ש"ח למסגרת, אחת לשלווש שנים לצורך ציוד ואו שיפוץ של מסגרות יום בקהילה, אפשרות שיפור מתמיד של תעסוקה וטיפול. רש"ת טيبة השתמשה במבנה זה לשדרוג שאפשר שינוי משמעותי בתעסוקה ובתמורה הניתנת למשתקים.

קרן שלם סיעה במבנה לרכישת המחסן.

קרן שלם עם הפנים למוסדות האזריות

במסגרת פעילותה כחברה בהנהלת קרן שלם העלתה אתי גפן, מנהלת אגף הרווחה במוסדות האזריות عمק יזרעאל, את קולן של המוסדות האזריות ואת הטעויות והקשיים שליהן בפועל שירותים לאנשים עם מוגבלות ובירך בתחום הפנאי. לкриאה נענתה הנהלת הקרן ובתמיכת וייאן אזרן, מנהלת אגף בכיר קהילה, מינהל מוגבלויות, אגף מש"ה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ורינת חכים, ע"ש ארכיטית של ארגון המוסדות האזריות ובליו מקצועני של מיקי כהן סמנכ"לית פרויקטים בקרן שלם גיבשה קרן שלם והפיצה קול קורא לכל המוסדות האזריות להגיש תוכניות וידמות לפועלות חברותית המשלבת הדמן את המוסדות האזריות להציג תוכניות וידמות לפועלות חברותית המשלבת ילדים ומגבלות, מוגבלות שכליות וללא כולני, בעיקר לבני נוער אוטיסטים או כל מגבלות המצטטת מענה מותאם ולא כולני, במיוחד למבוגרים, רכיבה על אופניים בבתי חוריהם, למרחב החברתי והציבור של כל מועצה ומועצה ברחבי הארץ.

הΚΟΛ קורא נשלח לכל 50 המוסדות האזריות מתוכם התקבלו - 20 מושבים. קרן שלם גייסה למיזם פרויקטוריות מטעמה, שתפקידה לסייע ולהדריך בבניית תוכנית ובתחומי הסיווע האפשריים של הקרן. הוגשו 11 בקשות שכולן נענו ע"י הקרן. ל- 8 מתוכן אישרו מענקים במוסגרת מיזם המוסדות האזריות בהיקף של מילון, ו- 3 נזובו לסייע במסלול הרഗל. המיזמים כוללו מגוון של תוכניות משולבות לצעירים ובוגרים: חוות ציור בפחם לילדים, תיאטרון "נרטיב", טוולי משפחות, רכיבה על אופניים מותאמים ועוד.

המיזם ממשיר !

אגפי ומחלקות הרווחה במוסדות האזריות מוזמנים לפגנות לקרן שלם ולהסתวย במסלול זה של יוזמות לשינוי ושיתוף בקהילה. פרטיים ורשמה באתר הקרן

<http://kshalem.org.il/pages/item/1395>

הסבירה

AIRU CHASHIYA LEOLAMMIM SHL ANSHIM UM MASH'AH במכלה האקדמית צפת

בחדוש דצמבר 2017 התקיימים בחוג לעבודה סוציאלית, במכלה האקדמית צפת, יום חשיפה להגבהת מודעות לעולם של אנשים עם מש"ה ובני משפחותיהם. האירוע התמקד בדרכים בהן ניתן להיעזר במודלים, בגישות ובכלים המשמשים את מקצוע העבודה הסוציאלית בכך לסייע ולתמוך באנשים עם מש"ה ובסובבים אותם. היום המיעוד, שנערך בשיתוף קרן שלם, כלל הרצאה, הקינה של סרט "אח של איבור", מפגש עם בימאי הסרט ורב שיח. הסטודנטים והסגל סייפו כי היום היה מרגש, מעשר וחשוב.

ריבבה מוסקל, מנכ"לית קרן שלם: "אנו רואים חשיבות רבה בחשיפת עולם של אנשים עם מוגבלות שכליות למגון רחב ומגוון של קהלים על מנת להסיר חסמים ודעתות קדומות. הפעילות עם האקדמיה והדור הבא של העובדים הסוציאליים פותחת צוהר לחשיבה משותפת ופיתוח יוזמות אשר ישפרו את איכות חייהם של אנשים עם מש"ה בחברה ובקהילה".

פרופ' יעל גרון, ראש החוג לעבודה סוציאלית במכלה: "אנו מבקשים להודות לקרן שלם על הבחירה לסייע ולתמוך בהפקת האירוע. נשמח להמשיך לפעול יחד לציצת מציאות שבה יכולו אנשים עם מש"ה למש את עצם ולהיות חיים מלאים ככל האפשר בהתאם לרצונותיהם וצריכיהם".

קרן שלם מסייעת בחשיבה ותוכנן ותומכת במימון אירועי הסבירה וחשיפה לעולם של אנשים עם מש"ה לקהלים שונים.

מיסיזומבה ברחובות

במהלך חנוכה, ובמסגרת ציון חדש המודעת לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים ברחובות, התקיים אירע מרגש מיוחד ומיוחד בבית הספר שדר', בהשתתפות תושבי העיר הלקחים חלק בפעילות שמצויה בחברה העירונית לתרבות, ספורט ונופש רחובות. האירע נפתח בהפניה חגאי של בית הספר לכדורסל מכבי רחובות וכלל מתנחות לילדים, חלוקת סופגניות, משקפי חורים וילדים, פינות יצירה ומגאון תחרויות ומשחקים נושא פרסים. מיד לאחר מכן התקיים טקס הדלקת נרות חנוכה, ולאחריו התקיימה "מיסיזומבה חגיגית" - מסיבת דומבה.

במשך, התקיים משחק רואו בכדורסל בין שחקי סיישל אולימפיים לבין מכבי רחובות. 400 משתתפים רקדו, שיחקו ונחנו מהמגש המרגש אשר קירב לבבות בין האוכלוסיות השונות בעיר. מנהל מחלקת הספורט בחברה העירונית לתרבות, ספורט ונופש, איציק עובדיה: "מדי שנה אנו מקפידים לצין את חדש המודעת לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים מעוזן אירעים בעיר שהשנה היה הדגש על נושא השימוש של אנשים עם צרכים מיוחדים בקהילה". להפקת היום המיעוד חבר החברה העירונית ואגף הרווחה - רחובות, משרד הרווחה, קרן שלם, אקים ניצן וסיישל אולימפיום.

קרן שלם סיעה במענק למימון האירוע.

"הכר את الآخر" נהנים ביחד בפעילויות ספורט ותנוועה משלבים בבאר-שבע

עיריית באר שבע, באמצעות חברת ציונים, הוציאה לפועל מודם חדש של שילוב אנשיים עם מוגבלות שכלית התפתחותית באירועי ספורט בקהילה, וזאת כمعנה לקל הקורא אשר פורסם על-ידי קרן שלם. למען שותפים אגף מש"ה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, עיריית באר שבע - אגף הרווחה, מחלקת השיקום ואגף הספורט, אגף החינוך - המחלקה לחינוך מיוחד וקרן שלם. במסגרת המודם התקיימו בשנת תשע"ז מספר שיתופי פעולה, מתנסחים וחד פעמים, אשר בהם נחשפו קהלים שונים לאוכלוסיות האנשים עם המוגבלות השכלית, כשותפים מן השורה בפעילויות השונות.

במסגרת שיתוף פעולה בין תלמידי "מקיף ג'" ותלמידי בית הספר לחינוך מיוחד "דקלים" נערכו באופן קבוע, אחת לשבוע, אירועי מושותף ברייד הבריידנדנס ואימון כדורסל. בעקבות הפעילויות המשותפת נוצרו מערכות יחסים אשיות וחמות בין הילדים, כאשר בנוסף לפעילויות לאורך השנה ארושים משותפים נספחים כדוגמת חגיון חנוכה, אחת לחודשCit'ת מדעים מקיף ג', אירחה כיתה מתחלפת מבית-ספר דקלים ליום ספורט. באירוע סיום הפרויקט הוזמנו המשתתפים לבאילינג, שם התקיימים טקס קצר בו קיבל תלמידי בית הספר "דקלים" מתנה תיק ספורט, כדור כדורסל ובקבוק שתיה מעוצב. שיתוף פעולה נסף התקיים בין תלמידי כיתות ג' בית-הספר לחינוך מיוחד "אלנות" וביה"ס היסודי "אורין", אשר השתתפו באירוע שבועי משותף בענף הכדורסל. הילדים שיתפו פעולה בהנאה ונראה כי מתקיים חיבור אמיתי ביניהם.

במסגרת האירוע השנתי "צעדת הגמלאים" הצטרפו כ-50 משתתפים מעובדי מע"ש "יחדי" לצעדת מושותפת של 2 ק"מ מסביב לגן הפעמון בעיר והמשיכו בפעולות ספורטיבית בגין עצמו שכלה- טאי צי', ריקוד עם, סדנת טיפול ועוד. במסגרת אוירע הסטרטబול המסורתי בבאר שבע, השתתפו כ-10 שחקי כדורסל במקיף ג'. השחקנים לקחו חלק במשחק ידידות בו שיתפו פעולה עם שחקי מוגמת היכרלט במקיף ג'. כמו כן התחרו 3 שחקי כדורסל בתחרות השלישיות לכדורסל לקל עידוד הקהל. ישר כוכ'h לחברת "כיוונים", ובמיוחד לרץ הספורט יהב חדד על הוצאה לפועל של מיזם ייחודי זה, אשר עתיד להמשיך ואף להתרחב בשנה'ל תשע"ח !

קרן שלם שותפה בתכנון ומימון המיזם.

באשדוד פותחים שנה בהכרת עולמו של האדם עם המוגבלות משפחתו

זו השנה השניה בה מתכנסים יחד כל עובדי מסגרות השיקום באשדוד, 120 במספר, ליום אוריינטציה לתפקידים המוגבלים. המטרה - העשרה וקידום המצוות באופן ייחודי ומהנה, העלאת תכנים רלוונטיים ומקצועיים אשר יוכל להרחב אופקים ולהעניק נקודות מבט והתייחסות שונות ומגוונות. היום נפתח לצלייה להקת 'שרים מהלב', הרכבת רב נכותי מסגרות היום בעיר, לאחר מכן עלתה חיית רון - ריבנוביץ', אימא לארבעה, כתבת בכירה בעיתון "ישראל היום" המקדישה את חמיש עשרה השנים האחרונות, מעז אובלין בנה הבכור עלי כאותיסט, להסביר ולהעלות המודעות באמצעות סרט ייחודי והרצאה מרתתקת המאפשרים הצצה לעולם של המשפחות המתמודדות עם גידול ילד עם מוגבלות. בהמשך, התקינו סדנאות יוגה חזוק ונטורופתיה, פלייבק וטיאלינג. כתובות שקד ורעות, ע"ס מחלקת השיקום, אשר הפיקו את היום: "קרן שלם שותפה בפרויקטם רבים לרווחת אנשים עם מוגבלות באשדוד. הקרן מסייעת בבניין, שיפוץ, הצטיידות ופרויקטים ייחודיים בתחום האומנות וההסברה. הקרן מלווה את פעילות העיר למען אנשים עם מוגבלות בראישות, אכפתיות, בקשר בלתי עצמי, במקצועיות, ביצירתיות, בגמישות ובאהבהגדולה ושותפה בועדת היוגי המלווה את ימי האוריינטציה בעיר לרבות בגיבוש התכנים ובמיון האירועים".

ליום זה שותפים אגף השיקום במנהל המוגבלות במשרד הרווחה, קרן שלם.
קרן שלם סייעה במענק למימון יום האוריינטציה.

"תראו אותם" חניכי מע"ש שילובים ב.מ.א. זבולון סיימו את תוכנית "תראו אותו" להגברת המודעות ללباس,

בעמ"ש שילובים בכפר המכבי הסט"ימה בהצלחה התוכנית "תראו אותו!" להגברת המודעות ללباس, טיפול והיגיינה. התוכנית, במימון קרן שלם ובהדרכתה של רות טרבס, מפתחת התוכנית, אשר הובילה, והדריכה את התוכניות בקרב צוות המדריכים והמעסיקים. בסיום התוכנית התקיים אירוע שיא של כל הפניה של דוכני בגדיים, אביזרי אופנה, עיצוב תסרוקות ואיפור. באירוע החגיגי השתתפו חברי המועסקים, ג'קי שורק מנהלת הרווחה במעטצה אזרית זבולון, צופית דיגר מנהלת חטיבת שילובים בחברת א.ד.ג.מ., נציגים ממערכי הדירות ש幡עילה החברה ומתנדבים. שירן ישראל, מנהלת המע"ש משתפת: "אנחנו לא מפסיקים לספר ולהשווין בדברים הטובים שקרו מעד כניסה התוכנית והדבר מסב אושר, שמחה ומדגיש את יכולת הבחירה של המועסקים. תודה לרותי על הנ庭נה הגדולה ועל הרצון לחולל שינוי, תודה על אורך הרוח, הסבלנות ועל הפעצת האור במרקזנו ותודה לקרן שלם על הזדמנות והכנסת התוכנית למרקצי תעסוקה ברחבי הארץ".

קרן שלם שותפה ליזומה ופיתוח של התוכנית וממן התטעמה ברחבי הארץ.

קורס חדש וייחודי התערבות במתבגרים עם מוגבלות שכilit התפתחותית

העובד הסוציאלי מהו הוליה חסובה בליווי המתבגר עם המוגבלות השכלית ובני משפחתו. תוך הקניית ידע והדרכה למשפחות שבטיולים המתמקד בהכרת הצריכים של המתבגר והគנתו לקראת חיים בוגרים עצמאיים. קרן שלם, גונתה ליזמת עירית ירושלים ומחד ירושלים ופיתחה יחד עם בית הספר המרכז לעובדי רוחה, קורס חדש וייחודי. כ- 25 עובדים סוציאליים ממוחז ירושלים ומגנון מערכות ומסגרות השתתפו בקורס בו הושם דגש על האדם המתבגר כשותף לקבלת החלטות על חייו. נושא הקורס: התפתחות חברתית, רגשית ומינית, הכרות עם שלבי התפתחות והתמודדות עם מעברים מבית-הספר לחים עצמאיים בקהילה, הכנה לתעסוקה, דירות, אופרטופסות ותומכי החלטות, התנדבות לצה"ל, סנגור עצמאי, יחס אחים, מעבר לח'י חברה עם קבוצת השווים יוצרת קשרים זוגיים. בכל מפגש ופגש התקיימו שעות פרקטיקום בהן ניתנה הגדנות לשיטוף עממיות בסוגיות המעסיקות את הע"ס בעובdotno.

עו"ס ATI זיד, אשר לוותה את הקורס מטעם עיריית ירושלים, מביאה הדים מהשיטה: "התכנים הועלו בצורה מקצועית, מעכנית, מأتגרת עמדות ומעוררת מחשבות, הנאה מההרاظות ועהעמקת הידע, הקורס סייע לבניית קשרים חברותיים ומקצועיים, המפגש פנים מול פנים והלמידה המשותפת הקנה הרגשה טוביה ומחזקה".

את הקורס ריכזה אורית ברטיש מטעם בית הספר המרכז לעובדי הרוחה והוא לווה בועדת היוגי בהשתתפות לאה ויגודת, מנהלת תחום פרט ומשפחה עיריית ירושלים, וממשרד הרווחה, מינהל מוגבלות, המפקחים- אריה שם שmorph ווודה אבו סואן. שלב א' של קורס זה הסתיים בשנת תשע"ז, ושלב ב' יחל בתשע"ח.

קרן שלם שותפה ליזומו בנייתו ומימונו של קורס זה.

לומדים ומישרים כנס ניהול איכות (איזו 9009) במרכזי יום טיפולים סיעודיים ובמרכזי התעסוקה לאנשים עם מוגבלות שכלית בקהילה

בchodש מאי 2017 התקיים במכללה האקדמית למנהל בראשון לציון כנס בנושא האיזו פרט שיטוף פעולה בין השירות בקהילה, האגף לטיפול באדם עם מש"ה וקרן שלם, שנערך בסיוו' והפקה של המכלה ביריכוז האקדמי של ד"ר יצחק תמאז. מנהלים ומדריכים במע"שים ובמרכזי יום, רכדי תחום מוגבלות שכלית מגאון רשות, מנכ"לי עמותות ומפקחים במוחות ובמוחה, הנוטנים שירות תעסוקה טיפול לבוגרים עם מש"ה נחשפו למערכת לניהול איכות שומרת לאפשר לארגון ישוםiesel והדרגת של תקן ISO 9001 כדי להביא לשיפור ממשמעות ומתמיד של איכות השירות המספק במרכזי היום לאנשים בוגרים טיפולים סיעודיים עם מש"ה.

בכנס הוצגו סרטון סייפוי הצלחה - הטמעת מערכת לניהול איכות השירות ISO 9001 במסגרות לאנשים עם מש"ה, ויואן אזרן הציגה את נושא המדיניות והפרקטייה במרחב התעסוקה, מצגת מערכת ניהול האיכות ומארץ ניהול האיכות הוצגה על-ידי ד"ר יצחק תמאז וד"ר אבי גרייל הסביר על בטיחות לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. משתתפי הכנס קיבלו את המהדורה המקוונת של מארץ לניהול איכות השירות במרכזי יום + 21, טיפולים סיעודיים ISO 9001 לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ע"פ תקן ISO 9001 ומהדורה המקוונת של המארץ לניהול איכות ע"פ תקן ISO 9001 למנהל מרכז רפואי רשות - רצף שירות תעסוקה (מע"ש).

את כל החומרים המказועים ניתן להוריד לאתר ה الكرן.

מצינים 70 שנות פעילות בכנס ISO של העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק

700 משתתפים בישראל ציינו בחודש ספטמבר 2017, בכנס ה-22 של העמותה, 70 שנים להיווסדות מקצוע הריפוי בעיסוק. בכנס, שנערך בשיתוף החוג לריפוי בעיסוק של הקרייה האקדמית אונו והשירות הארצי לריפוי בעיסוק במשרד הבריאות, סקרו חברי ISO את התפתחות המקצוע בישראל לאורך השנים וניתן דגש על הצגת התפקיד והאחריות של המרפאים בעיסוק כלפי החברה הישראלית בכללותה.

הכנס נערך בナンוחות שרג הביריאות הרב יעקב ליצמן, ראש מנהל

רפואה, ד"ר רד עדרא וריבבה מוסקל מנכ"לית קרן שלם. פאנל חברות כנסת ופעילות חברות מקשת המרחב הפליטי, בהנחיית העיתונאית לינוי בר גפן, השתתפו תמר זנדברג, מיכל בירן וקארין אלהר. חברות הכנסת הגיעו להשמי, להציג את הצורך המוצע בתחום אל הדירה הציבוריות לליבת של החברה הישראלית. בהמשך לפאנל, התיכון פרופ' יורן זילקה לדילמה בווי כלכלת ואחריות חברותית בעולם הכלכלי ובתוך כך התמקד בשאלת, מהי האחריות הציבורית לקידום רווחת אנשים עם מוגבלות ואיך, אם בכלל זה בא לביטוי ומאה אלחלל הרצתה על עתידנות יומות וחדשות, מדע פורץ דרך, טכנולוגיות חדשות והאפן שבו הם נפגשים ומשפיעים על החברה והכלכלה.

הכנס כלל מושבי סימפוזיום שונים, פורומים וסדראות אשר הציגו את העשייה הנרחבת והמגוונת שנעשית בשטח הקליני והאקדמי של התחום בישראל, ביניהם: סדרה לשימוש בטכנולוגיות חכמות עם אוכלוסייה מש"ה שהועברה על ידי חגי רובי, מרפאה בעיסוק, OT Msc, ועל ידי יעל שידלובסקי פרט, OT Msc, יועצת ארצית בתחום רפואי בעיסוק, ייחิดת הביריאות, משרד הרווחה זכתה לעניין רב. במקביל לסדראות התקיימים סיור במרכזי לבוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ע"ש רובנןק; מרכז יום "עליזה"; מרכז יום למדdkנים ובמרכז תעסוקה "אוחקים".

קרן שלם סיעה בתכנון ובمعנק כסיר במסגרות לאנשים עם מש"ה.

בין תיאוריה לпрактиקה לימודי מוגבלות בישראל

מלגאי בית נעם יזמו כנס המשקף את הדילמות המרכזיות עם התמודדו במהלך עבודתם האקדמית: מתחום ומודלים אפשריים של קשר בין מוגבלות ואקדמייה. לימודי מוגבלות (Disability Studies) כעמדת פוליטית וכתהום דעת אקדמי - מקורם בתנועות נשים באנגליה ובארה"ב, שהתחילה לזרות עצמן כקבוצה מדוכאת ולדרשו שינוי הסדר החברתי הקיים. על רקע זה קיימים מתח מעורב בין מסורות העובדה האקדמית המקובלות לבין הרוח האקטיביסטית של תחומי הדעת מטרת הכנס הייתה לדון במתח זהה ובהשפעת ההדדיות שבין הפעולות האקדמיות לבין האקטיביסטיות.

לאחרון הכנס חברו יחדיו בית נעם, קרן שלם, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, הקרן האקדמית אונו וקהילה לימודי מוגבלות של האגודה הסוציאלوجית הישראלית. אתגר מיוחד היה שילובם של אנשים עם מש"ה בכנס: כל חומר הכנס הופצץ גם בשפה פשוטה, מעוצמים מיוחדים הוקשו לאייתור תוכניות בהם משתמשים אנשים עם מש"ה, משתתפי שיש תוכניות שלהם תקציריהם שהתקבלו לכנס והציגו את תוכניותיהם ואת עמדותיהם ביחס לקרש בין אקדמייה ומוגבלות. ארבעה מatur שבעת מושבי הכנס לוו בפשוט לשוני סימולטני, בנוסף לתמלול בזמן-אמת ותרגם לשפת סימנים. בכנס היו אמצעי הנגשה רבים נוספים שתרמו ליכולת ההקשבה וההשתתפות של כולן.

הכנס נערך ב- 26.8.2016, בקרן האקדמית אונו, בהשתתפותם של כ- 180 אנשים בתוכם אנשי אקדמיה, אקטיביסטים, אנשים עם מגביון יכולות, אנשי מקצועות הטיפול והרווחה ועוד. בין הנושאים המרתקים שהציגו היו: איך עובדים סוציאליים מדברים על מוגבלות, מה אומרת האקדמיה הישראלית על תנועת האל-מייסוד, הקשר בין מחקר וакטיביזם, אמונות ולימודי מוגבלות, הנגשה ושווון בהשכלה גבוהה לאנשים עם מוגבלויות, חוות הלמידה המשותפת, היחס של יוצאים גניטיים למוגבלות, עדות סטודנטים כלפי אנשים עם מוגבלות שכליות התפתחותית, חינוך כתרבות וסטודנטים עם מוגבלות כמעצבים שניים במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל.

קרן שלם שותפה בארגון ומימון הכנס.

סקירת מידע בנושא: סנגור עצמי ואנשים עם מוגבלות שכליות התפתחותית בארץ ובעולם

ד"ר עדי לוי ורד, מיה סרג, בsworth הור, קרן שלם, 2017

מה זה כssh שנים עוסקת קרן שלם, בשיתוף משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים בהעצמתה ובנראות של אנשים עם מוגבלותם לקידום לייזו עצמי והתפתחותית, תוך שאיפה לייצוג עצמי והשמעת קולם בקדמת הבמה, על פי גישת הסנגור העצמי.

סקירת המידע מציגה את ההגדלה הרווחת לסנגור עצמי של אנשים עם מוגבלויות, מידע מהספרות על הישגים משמעותיים של גופי סנגור עצמי בארץ ובעולם, תוך הצגת מודל היישום של השיטה בארגונים ועמותות שונות. יחד עם זאת מוצגות גם המוגבלות של השיטה המתיחסים להשפעת אינטרסים חזקיים על הקבוצה והשפעת רצונות המנהה או המאפשר על החלטות הקבוצה.

את הסקירה ניתן לקרוא באתר הקרן.

אימחות וסבבות במשפחה לילדים עם/וללא מוגבלות שכלית התפתחותית בחברה הערבית

פרופ' ליאורה פינדלר, סונדיוס פאטמה זבידאת, נטלי רכבי, ורה סקווירסקי, בו"ס לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת בר אילן, 2017

מטרת המחקר הנוכחי לשפוך אור על חוויותיהם של 100 אימהות ו-101 סבתאות לילדים עם מוגבלות שכלית בהשוויה ל-96 אימהות ו-100 סבתאות לילדים עם התפתחות נורמטיבית (בגילאי 14-3) בחברה הערבית. מחקר זה כולל מערכות-משתני, הבחן את נקודות המבט של אימהות וסבבות ערביות כלפי משאבים אישיים כמו הערקה עצמית, משאבים בין אישיים כמו רמת התמיכה האמצינונילית והאינטראומנטלית (המקבלת על פי תפיסת האימהות והמענקת על פי תפיסת הסבבות), תפיסת מדדי הסבות (הסימבול, הרגשי, ההתנהגותי והקוגניטיבי), אשמה ובושה ותרומותם לדחק ולרוחח הנפשית של אימהות ולרוחותן הנפשית ולצמיחתן האישית של סבתאות.

ממצאי המחקר הנוכחי עולה זיקה משמעותית בין הדורות. אימהות וסבבות ערביות מייחסות חשיבות רבה לתפקידן של סבתאות במשפחה והן מהוות משאב פוטנציאלי יהודי במשפחה. כיוון קיימת התיחסות מועטה בקרב אנשי מקצוע לחוויתן ולצריכיהן ולGBT של בנותיהן וכלהותן עליהם. לכן יש צורך בתכניות התערבות בין דורות אשר מאופיינית ברגשות תרבותית ובהתייחסות למאפייניה הייחודיים של המשפחה הערבית.

מחקר זה נערך בסיוו מלגה מקרן שלם.

מסע לפולין של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית משלחת "השחר"

שרית טילוביץ לוי, מנהה : פרופ' זהביה גראט, אוניברסיטת בר אילן, 2017

מחקר איקוטני זה עוסק במשלחות משרד הרווחה, של אנשים בוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה), למחנות הרים וההשמדה בפולין - משלחת "השחר". מטרת המחקר הנוכחי הייתה לבחון את מיזם המשמע לשלב אנשים עם מש"ה, מנוקודת מבעטם של המשתתפים ומנקודת מבטה של חוקרת שהתלווה למשלחת כ" משתפת צופה".

לאחר ניתוח הממצאים ניתן לומר כי חברי משלחת "השחר 6", אנשים בוגרים בטwooו הרמה הקללה של המוגבלות, עברו מסע משמעותי ומלמד. נמצא כי כאשר תחיליך הלמידה מתבצע באופן חיובי, רב-חושי, ממחיש ואותנטי, על אדמת פולין, תוך כדי תיווך, התאמת והבנייה, ניתן להקנות ידע בנושא השואה, גם לאנשים בוגרים עם מש"ה וכי הם מצלחים להגשים את מטרות המשמע לפולין. הם חווים מסע זה כתהlixir למידה חיובי, המתבטא בכך החשוב, המתבטא בכך בפן הקוגניטיבי והן בפן הרגשי. באמצעות הלמידה הרגשית, הם מצליחים לעبور תהליכי קוגניטיביים ומטה- קוגניטיביים ומצחיקים ללמידה ולרכוש ידע בנושא מורכב כמו השואה, בהתאם לאילם ולרמותם.

עבודת גמר זו לתואר שני (תש"ה) נערכה בסיוו מענק מקרן שלם.

Save the Date

**שמרו את התאריך לכנס "ידע שלם 2"
הכנס השני להציג מחקרים עדכניים בתחום המוגבלות
שכלית התפתחותית שנעשו בסיוו קרן שלם
שיעור ביום חמישי, 21.6.2018, ח' בתמוז תשע"ח**

שירותת סביבה תומכת – מדיניות והערכתה

תכנית סביבה תומכת הינה תכנית מרכזית של השירות לפיתוח בקהילה המהווה חלופה להוצאה חזק ביתית לאנשים בוגרים עם מש"ה. התכנית פועלת 2-10 שנים, וכרגע משתתפים בה כ- 630 אנשים עם מש"ה, ב- 45 רשות. בחלק מהרשויות הרשות מפעילה את התוכנית, ובחלק עמותות (כגון: כוכב, צ'יימס, אדנון, שיח סוד, אקים). התוכנית מספקת שירות תמייה, ליווי והכוונה לאנשים בגילאי 12+ עם מוגבלות שכלית התפתחותית, המתגוררים ב/groups או הארים עםlor הוריהם המבוגרים בקהילה ואך אלו הנמצאים במצב סיוכן, במטרה להשאירם בקהילה.

"יחד"ויתה של התוכנית היא בהיותה מותאמת אישית לאדם, תוך התייחסות ובחירה מתוך השירותים הקיימים בקהילה, והויה שירות משלים לשירותי הרוחה. התוכנית בולטת ביכולתה להביא לידיים ולשלוב של אוכלוסיות בלתי משולבות מענה מישבי גם במצב חירום. עם ביסוסה של התוכנית ועם הגידול במספר אנשי המקצוע והעמותות השותפות העוסקים בתחום, עליה הצורך ביצירת גוף ידע אחד והנחיות עובדה אחדות המתיחסות לנושאים ולדילמות העולות מן השטה. לצורך כך, נסודה קבוצת למידה המאפשרת תקשורת, שיתוף ידיע וביניהן מקצוע וlime הדדי. מטרותיה של הקבוצה הוגדרו כפיזות ותיעוד ידע הקשור בהגדרות תפקיים והנחיות עובדה בתוכנית. מתן המלצות עובדה מעור מודלים שונים המופיעים בראשיות שונות, יצירת תהליכי עבודה מוסדרים ומובנים ועובדת מול ממשקים ושותפים. בקבוצה חברו מדריכים, רכזים וმפקחים בתוכנית סביבה תומכת, הן מקרוב עמותות והן מקרוב רשויות שונות. הקבוצה פעלה בשנים 2015-2014 לablish המדיניות המוצגת במסמך התורה הכתובה, ישומו ומדידתו. במהלך 2017 בוצע תהליך הערכת התוכנית על-ידי צוות "מקלול" צוות ייחידת ההערכה והמדידה של קרן שלם- ד"ר עדי לוי ורד, מיה סגב ובשנת הוקם. זאת, במטרה לבצע מיפוי ראשוני של בעלי התפקידים ומשתתפי התוכנית, בבחינת ההשפעה, התרומה ושביעות הרצון מתוכנית "סביבה תומכת" במגוון מישורים ומנקודות מבט שונות, הן של בעלי התפקידים בתוכנית והן מנקודות מקבליו השירותים ובמיוחד המדריכים, בחינת אקט קשור בין המדריכים לחניכים, השפעתה של התוכנית על תפיסת המשפחה את שירותי משרד הרוחה, בחינת מיקומה ותרומתה של התוכנית מעבר ולהשוואה לעובdotו השופטת של הע"ס ברשות ובחינת צרכי ההכשרה והדרישה לטובת התמצאות בתחום הסביבה התומכת.

**פעולות קבוצת הלמידה והערכת התוכנית בוצעו בימיון קרן שלם.
את המסמך ניתן להוריד מאתר الكرן.**

אוכל – לא רק צורק קיומי

חוiot האכלה והאכילה חוברת הדרכה לעובדה עם אנשים עם מוגבלויות

אכילה הינה צורך קיומי בחיי של כל אדם והוא מהו אירוע מהנה וחוויה חברתית. האכילה היא חוותה המאגדת בתוכה אלמנטים נוספים כדוגמת עצמאות לעומת תלות, קשר ותקשורת הדדים, הכללה, זמן איכות בין המאכל למקבל השירות ווד. כשהאכלה ואכילה נחוות כמצוות הן מובילות לתוצאות של הנאה וסיפוק, אך כשהן נחוות כקשיי הן מעוררת תוצאות של חוסר אונים ותסכול.

אצל אנשים עם מוגבלויות קיים באכילה בשכיחות גבוהה לעומת האוכלוסייה הכללית. מטופלים ישרים במסגרות לאוכלוסייה עם מוגבלויות מסוימים למקבל השירות במרחב תחומי החיים, כולל רחצה, הלבשה והאכלה. לעיתים קרובות, גובה התפקיד התובעני מחיר בדמיות רמות מתח גבוהות ותחושה של עומס נשף, המביאות לפגיעה באיכות הטיפול. בנוסף, המוצע מתאפיין בשחיקה מקצועית מהירה המביאה לתחולפה של עובדים שאף היא פוגעת באיכות הטיפול.

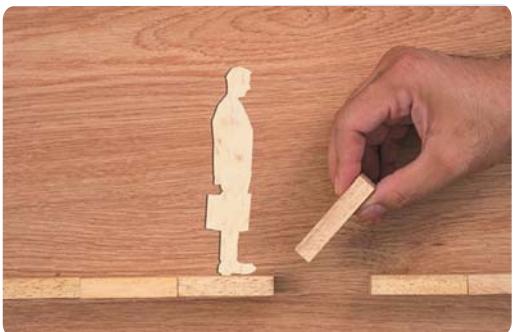
מטרתה של חוברת הדרכה ליצור מודד נוסף וisoner לאכילה מיטבית, כדי שתעמיד את האדם במרכז ויהי לה שותפים רבים. אכילה והאכלה יביאו בחשבון אלמנטים שונים ומגוונים אשר יצמצמו את הדיסוננס הנוצר בקשר המטופלים היוצרים "מספיקים" להתייחס רק לאלמנט הפיזי. אם מקוים כי בעדרת תדריך זה יבואו לביטוי תוצאות חייבות בקשר מקבלי השירות והוצאות המטופלים.

התדריך נכתב על-ידי צוות ייחידת הבריאות, האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית, משרד העבודה, הרוחה והשירותים החברתיים. התדריך מסתמך על תהליכי פיתוח ידע בנושא האכלה מיטבית בתחום המוגבלות שכלית התפתחותית שנעשה בשיתוף ובימיון קרן שלם.

קרן שלם מינה את הפתק התדריך, את מפaggi החיפוי לתדריך וההטמעה למגוון מסגרות העוסקות באכלה ובאכילה של אנשים עם מוגבלות שכלית ברחבי הארץ.

"פישוט תרבות" הנגשה קוגניטיבית במודיאונים, אתרי פנאי והעשרה

קרן שלם, אקים, משרד העבודה והרווחה וקרנות הביטוח הלאומי, חברו יחדיו לפרויקט ייחודי "פישוט תרבות" - תוכנית הנגשה קוגניטיבית של מודיאונים ואטרים פנאי והעשרה. הנגשה הקוגניטיבית מאפשרת לכלל הציבור אך בעיקר לאנשים עם מוגבלות שכלית, קוגניטיבית, תקשורתית, התפתחותית, לקויות למידה קשות, דמנציה, לקות נפשית ועוד, לבקר, להנות, לחוות וללמוד אחד האדם.

במסגרת פרויקט "פישוט תרבות" הונגשו עד כה קוגניטיביות 4 אתרים פנאי והעשרה, ביניהם: גן לאומי עיר דוד בירושלים, מוזיאון ההעפלה בעתלית, מוזיאון המדע "טכניון" בחדרה והמרכז לחינוך סביבתי "חיריה" בתל אביב. באටרים אלו יכולים המבקרים להנות מעזרים אינטראקטיביים וחוויתיים שנועדו להמחייש, להדגים ולפשט את התכנים, וכן להנות מסירותים מודרכים על ידי צוותי הדרכה שהוכשרו בנושא הנגשה קוגניטיבית.

ריבת מוסקל, מנכ"לית קרן שלם: "הנגשה קוגניטיבית בכלל, והנגשה קוגניטיבית של מודיאונים ואטרים פנאי והעשרה, בפרט, מתגרת את כל המצוינים המקצועים". "פישוט תרבות" זו חלויזות ישראלית ובינלאומית. אני מאמין שבשנים הקרובות נראה עוד ועוד מקומות ואטרים מונגשימים קוגניטיבית המאפשרים איךות חיים ושילוב לאנשים עם מש"ה ולבני משפחותיהם".

חולן לעולם המוגבלות השכלית לומדת אוריננטציה והיכרות ראשונית עם עולם المוגבלות الشكلية

מד"י שנה נקלטים עשרות מדרכים בארגונים הנזקניים שירותים לאנשים עם מוגבלות שכלית. מדרכים אלו עוברים הקשרות בתחום מוגבלות פיתוח כוח האדם במסגרות בקהילה ביוזמה ומימון של קרן שלם בשיתוף עם האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית. הכרה זו כוללת הקניית ידע ואוריננטציה בתחום המוגבלות שכלית. על מנת לחסוך בעליות ועל מנת לאפשר גמישות מרכיבית לארגונים השונים, ללא צורך בהמתנה לפיתוח קורס, עליה הצורך בשלב הקליטה לאירוע, תוך התיחסות לצורכי הקניית ידע תיאורי בתחום המוגבלות שכלית השירותים הקיימים, מهما הורומים מטעם המדינה האמונה על אבחון והשמדה ועוד. שיתוף פעולה בין המכילה הטכנולוגית בחו"ל, הפקולטה לטכנולוגיות למידה לבין קרן שלם והאגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית במשרד הרווחה הניב לومة אינטראקטיבית שמטרתה לתת מענים על כל הצרכים הללו בצורה יידידותית למשתמש.

הلومדה הינה פרויקט גמר לתואר ראשון, תשע"ו בפקולטה לטכנולוגיות למידה. צוות הפרויקט: גל ספקטור וליאת ברוכמן, מנהחות: ד"ר היילי מרום ורעות בכיר. מומחי תוכן: שרון גנות, מנהלת ידע ושותפות, קרן שלם, נילי בן דור, מפקחת ארצית לניהול ידע והדרכה, האגף לטיפול באדם עם מש"ה, משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים ותמנע גבאי מרכבי, מנהלת תחום פיתוח מקצועי, קרן שלם.

[ניתן למצוא את הקישור ללמידה באתר הקרן.](#)

"לילך" – סביבה להנגשה תכנים בנושא בריאות האישה לנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית

סביבת "לילך", אתר הכלול סדרת סրטוני הדרכה אנימטיביים ומשחקים המעודדים השתתפות בתהליכי למידה פתוח עבור קרן שלם והאגף לטיפול באדם עם מש"ה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. מטרת האתר להסביר לנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית מיהו רופא הנשים וכיצד מתנהלות הבדיקות השגרתיות בחדר הטיפולים שלו. מטרת הסביבה הינה להפחית את תחושות הלחץ והחרדה ולהגביר את תחושות העצמאות של הנשים לקרהת הביקור אצל רופא הנשים וביצוע הבדיקות. תהליך הלמידה בסביבה מיועד לנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ברמת תפוקדBINONI-gebowa, בגילאי 12 ומעלה, המתגוררות במסגרת דיור או בבית חורchan וצורך שירותי במסגרת השונות בקהילה.

צוות הפרויקט מהמכון הטכנולוגי בחו"ל: שחר מור ונועה מינרט | מנהחות: ד"ר היילי וייגלט - מרום, נגה רזניק. מומחי תוכן: שושי אספלר ונילי בן דור, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים | שרון גנות, קרן שלם.

[את הקישור לאתר ניתן למצוא באתר הקרן.](#)

נעימים להכיר – פרופ' ניצה דודוביץ י"ר חדשה בועדת מחקר של קרן שלם

לרגל מינויה של פרופ' ניצה דודוביץ כי"ר ועדת מחקר בקרן שלם הצגנו לה שאלון הכרות קצר:

הקדשת שנים רבות לאקדמיה ומילאת תפקידים רבים. מה תפקיד הנוכחי?
آن נמצאת באקדמיה כבר מעל 30 שנה. בתפקיד הנוכחי אני משמשת ראש תחום הערצת איצות וקידום ההוראה האקדמית, ראש התוכנית להכשרת מורים - באוניברסיטת אריאל בשומרון וכראש הפורום לקידום ההוראה בישראל.

מה המוטו שלך בחים בכלל ובאקדמיה בפרט?
המגע האנושי הוא הקובל. היכולת לקדם אנשים ורעיםנות היא זכות והוא חובה.

מה האתגר שאתה מימי לישור ועדת מחקר בקרן שלם?
לחבר בין האקדמיה והשיטה להשר בין שפת המחקר לשפת העשייה.

מחקריהם חשובים של פרופ' דודוביץ:

שטחי מחקר ופרסומים אקדמיים: השכלה גבוהה, קידום ההוראה האקדמית, קידום תודעת השואה והזחות היהודית.

5 עובדות שלא ידעתם על פרופ' דודוביץ:

- גדלה עם 5 אחיוות
- אמא לאربעה בניים
- 30 שנה של עשייה פעילה בתפקידים בכירים מעוגנים באוניברסיטת אריאל בשומרון
- ד"ר כבוד של האוניברסיטה הפקוגות באודסה (בת 200 שנה).
- מקדמת יוזמות בינלאומיות מגוונות

תודה והערכתה לאבנר זקן, סגן מנהל אגף לטיפול באדם עם מש"ה ולמנול אברהם, מהנדס ראשי. שני חברי הנהלה ותיקים שפרשו לאחרונה לגמלאות

מנול יקרים !

35 שנים, אכן תקופה משמעותית,
של עיסוק בתחום המוגבלות שכלית התפתחותית,
פורמלית לנו נפרדים, אבל שלא תטעה,
ニシאר יידידים!
אנחנו שומרים לעצמנו את הזכות
ועבור מוטבינו זו חובה
שותמישר להיות כתובות לעצצת הטובה.

אד מונל יקרים מקרב הלבבות,
שולחים לך כולנו ברכות ותודות,
על שירות מקצועית ידידות מופלאה
שותמישר עם כוחות ותבונה לפחות
עד מאה ועשרים שנה!
מכלנו בקרן שלם.

אבנר יקרים ,

אתה חלק מתקופה מכובדת של יצירה וההתפתחות,
שמאפשרת לאנשים עם מש"ה חיים של איצות,
בראש מורים ובכמה זקופה,
אתה יכול להתגאות בעשייה מכובדת וענפה!
אתה פועל לעידן של עשייה נוספת,
כי לנו כאן בקרן זה ברור, אתה לא תופעה חולפת!
בשם קרן שלם הנהלה והוצאות,
תודה על תרומתך לקרן שלם לעשייה ולהתפתחות
המאפשרת לאנשים עם מש"ה וסובביהם חיים של שמרין
ובהכירים אותך, הרוי לא תשכח ותשקו על שמרין
אד בטוח שנינפגש שוב במעגל עשייתך וחירות.
בריאות, אך טוב ושמחה, מכלנו בקרן -
הוקרא וברכה!

לוח מודעות

כנס שני תסמנת דאון, 21.3.2018, ב"ח
הדסה, הר הצופים - ירושלים

כנס ידע שלם 2, יתקיים ב- 21.6.2018
פרטימ ומייקום יפורסמו בהמשך.

**כנס 20 שנה לחוק שוויון זכויות לאנשים
עם מוגבלות ושילוב פרטני להכלה
מערכותית**, 3.7.2018 בקריה האקדמית אונו

הנהלת קרן שלם

מאיר דהן - יו"ר - ראש מועצת מזכרת בתיה

נציגי משרד הרווחה, העבודה והשירותים החברתיים

גדעון שלום - סמנכ"ל בכיר, ראש מינהל מוגבלויות
שיאן אוזן - עו"ס, מנהלת אגף בכיר קהילתית, מנהל המוגבלויות
משה שוקרון רון - סמנכ"ל בכיר תשתיות ותפעול
יונתן אהרון - מנהל אגף משאבי אנוש
עד' נדב כץ - יו"ץ מנכ"ל המשרד
חזקיה ישראלי - מנהל המה' לפיתוח סוציאלי בהתאחדות
התעשיינים

נציגי מרכז השלטון המקומי

אורן יוסוף - מנהלת תחום רווחה וקהילה
רונית צור - מנהלת אגף הרווחה, עיריית אשדוד
אתיה גפן - מנהלת מח' הרווחה, מ.א. עמק יזרעאל
יעל גבאי - מנהלת אגף הרווחה, עיריית ירושלים
מאיריה קיפרמן - מנהלת אגף הרווחה, עיריית חיפה
יעיסאם מסראווה - מנהל מח' רווחה, מ.מ. כפר קרע
דר' אסתי אשלי - מנהלת אגף הרווחה, עיריית או"ר יהוד

צוות עובדי הקרן

ריבבה מוסקל - מנכ"לית
מייקי כהן - סמנכ"ל פיתוח פרויקטים
שרון גנות - מנהלת תחום ניהול ידע ושותפות
תמונה גבאי - מරקייז - מנהלת תחום פיתוח כוח אדם
והסברת
שולמית גלעדי - מרכזת המשרד והנה"ח
אביבית וקנין - מזכירת מנכ"ל
אפרת מידני - מזכירת פיתוח כ"א וניהול ידע
לימור שירוי - שלץ - מזכירת תחום פרויקטים
יפה גבריאל (אלחרר) - מנהלתת תחום מערכות מידע

עריכה והפקה - גיל ניצן תקשורת ויחסי ציבור

טל' 03-9604744, פקס. 03-9601122
דוא"ל: office@kshalem.org.il
שדר' מנחם בגין 5 בית דגן 50200

市政协נה של מנכ"ל הקרן

עמיתיינו ידידינו,

בשנת 2018 חלו שינויים בקרן שלם - חילופי
గברי בהנהלה, יו"ר וחברים והקמת מינהל
שבער לשלב המשוי. אבנר ומונל, שני
חברי הנהלה ותיקים ומשמעותם סיימו
בחודשים האחרונים את "חוק שירותם"
במשרד העוזר. שניהם יחושו לי מאד.
לא אחת אתגרו אותנו, אבל תמיד ידעתם שיש עם מי להתייעץ
ולקדם את פעילות הקרן למען איבות חיים טובה יותר לאנשים
עם מש"ה. אני שומרת לנו את הזכות להיעזר בעצתכם הטובה
גם בהמשך ומחללת לכם אך טוב!

במסגרת חשיפת העשייה של הקרן השתתפתה בכנס סאגני ראשי
רשויות של מרכז השלטון המקומי, חלום מחזיקי תיק הרווחה.
הסגנים גלו עבינן רב בתחום וממשיכים את הקשר עם הקרן. על
סך הבחרות לרשותם אני מציעה שנכלול בשיקול בחירותנו את
האגנדה כלפי אנשים עם מוגבלויות בישוב. איבות החיים שלם
היא איבות החיים של כולן.

חיים גש שימוש בשלוש השנים האחרונות כיו"ר הקרן. בשנים
אלה יזמנו וקיימו מפגשים עם ראשי רשויות ומנהלי רווחה ברחבי
הארץ. חיים, תודה והערכה על ההשקשה, הבאת הבשורה וחיזוק
הקשר עם הרשותות תוך הנחלת חזון הקרן. בשם הנהלת הקרן
והצוות וכਮובן בשם אלף אנשים עם מש"ה ובמי משפחותיהם,
תודה לך על שנים מיוחדות, יצירתיות ומעולות. מאחלים לך
בריאות, נחת והמשך עשייה.

בהצלחה למנהיג החדש משרד העוזר והש"ח.

משוככים להיות אתכם ושבילכם.

ריבה

ברכות ואיחולים

בהצלחה בתפקידים:

נתניה - קלרה חן - מנהלת אגף איזורי במנהל הרווחה והשירותים
החברתיים

רמת-גן - גילה שאושטין - מנהלת אגף הרווחה, רמת גן

גלית אוחזין - מנהלת מחלקת נכויות אגף הרווחה

תל-אביב - יעל אור - עו"ס, מנהלת השירות לנכויות התפתחותיות
מח' הרווחה

נצrat עילית - סלי ברקוביץ - מנהלת אגף הרווחה
בוקי קימחי - מנכ"לית עמותת קשר

ליוצאים לגמלאות:

רמת-גן - בת-חן פיליפ - מנהלת אגף הרווחה

נצrat עילית - ליאורה לורי - מנהלת אגף הרווחה

אבנבר זקן - סגן מנהל אגף מש"ה - משרד העוזר והש"ח

מנול אברהם - מהנדס ראשי משרד העוזר והש"ח

לפורשים מתפקידים:

פרופ' תלמה קושניר, יו"ר וועדת מחקר של קרן שלם,

אונ' בן גוריון בנגב

תמי קרישפין, מנכ"ל עמותת קשר

נירה בורג-עו"ס, רצתת תחום מוגבלויות אגף רווחה לדוד

קרן שלם 20